

CURSUSPROGRAMMA

2015/2016 (5776)

WIE NIET IN KENNIS VOORUIT GAAT,
GAAT ACHTERUIT

— *Joodse wijsheid, uit 'Pirké Awot'*

Crescas is een onafhankelijk instituut voor Joodse educatie aan volwassenen, zonder formele binding met één van de Joodse kerkgenootschappen.

Joods Educatief Centrum 'Crescas'

adres tot eind 2015:
Buitenplein 65
1181 ZE Amstelveen

eind 2015 verhuizen wij naar:
Kastelenstraat 80
1083 DE Amsterdam

telefoon: 020-6402380
e-mail: info@crescas.nl
websites: www.crescas.nl
www.joodsebibliotheek.nl
www.joopalbibliotheek.nl
www.joods.net
www.joodsecanon.nl

2 vormgeving Dick Noordhuizen, Luna 3

foto's Braginsky Collection, archief Crescas,
familie-archief Paul Glaser, iStockphoto.com,
Joods Historisch Museum, Arnon Jordan
(cover), Marjon Veerkamp

VERANDERINGEN OP TIL

Het cursusjaar 2015/2016 wordt voor Crescas een jaar van veranderingen. In het najaar van 2015 verhuizen wij, van Amstelveen naar de Kastelenstraat in Amsterdam. Op de nieuwe locatie gaat een langgekoesterde wens in vervulling: we krijgen de beschikking over een eigen leslokaal! In het gebouw van Beth Shalom gaan wij samen met JMW (Joods Maatschappelijk Werk) een gloednieuwe activiteitenruimte exploiteren. Over dit Joods activiteitencentrum, met de krachtige naam *Lev*, leest u meer op pagina 3.

In het jaarprogramma 2015/2016, dat u nu in handen houdt, vindt u een mix van lezingen en cursussen die qua onderwerp sterk uiteen lopen. Een aanzienlijk deel van dit aanbod is, zoals u van ons gewend bent, nieuw. Een paar voorbeelden: In de cursus 'Joodse wetenschappers' interviewt Ronit Palache vier vooraanstaande Nederlands-Joodse wetenschappers: Judith Frishman, Hans Hamburger, René Kahn en Edwin Rabbie. Vier boeiende avonden! We nemen u mee naar het theater. In Den Haag hebben wij kaarten gereserveerd voor *Dit zijn de namen*, naar het gelijknamige boek van Tommy Wieringa, en in Amstelveen bezoeken we *Dansen met de vijand*, gebaseerd op het boek *Tante Roosje* van Paul Glaser, waarbij de auteur aanwezig is voor een inleiding.

De rest van al het moois dat wij voor u in petto hebben, kan ik hier niet allemaal noemen. U ontdekt het door snel verder te lezen in dit programmaboekje. Ik ontmoet u graag bij de activiteit van uw keuze!

Michel Waterman, directeur

CRESCAS STEUNT YAD ELIE

Armoede kent geen grenzen. In Jeruzalem ontbreekt het één op de drie kinderen dagelijks aan een gezonde maaltijd. Onder het motto 'Geen kind mag honger lijden in het land van melk en honing' zorgt Yad Elie elk jaar voor ruim 40.000 maaltijden op 14 Joodse én Arabische scholen in Jeruzalem. Naast deze maaltijden stimuleert de stichting ook de voorlichting aan ouders over de waarde van (gezond) voedsel en helpt bij het opzetten van zelfstandige

keukenprojecten in scholen, als een meer structurele oplossing voor armoede en honger.

Crescas bewondert het werk van Yad Elie. Samen met u willen wij hieraan een bijdrage leveren. Van alle inschrijvingen die wij vóór 1 oktober 2015 ontvangen, maken wij 1 euro over naar dit goede doel. Wacht dus niet te lang, schrijf direct in. Hiermee verzekert u zich van een plaats bij de cursus van uw keuze en u helpt ons Yad Elie te helpen.

Lev is een gezamenlijk initiatief van Crescas, JMW en Cordaan/Beth Shalom. Op de begane grond van het Beth Shalomgebouw hebben deze drie partners een fonkelnieuw activiteitencentrum ingericht. Overdag fungeert *Lev* als inloop- en informatiecentrum van JMW en 's avonds en op zondagen is het de cursuslocatie, waar vanaf najaar 2015 de meeste Crescas-activiteiten zullen plaatsvinden. Met het in gebruik nemen van *Lev* gaat voor Crescas een lang gekoesterde wens in vervulling: een eigen cursusruimte! Omdat wij ook ons kantoor naar de Kastelenstraat verhuizen, hebben wij met ingang van dit seizoen een cursusruimte 'aan huis'.

Lev is niet alleen een goed voorbeeld van samenwerking tussen verschillende Joodse organisaties, maar vooral ook een innovatieve, toekomstbestendige samenwerkingsvorm in een tijd van verandering.

Wij hopen u vaak in *Lev* te treffen, overdag met een kop koffie of 's avonds bij één van onze activiteiten.

ONLINE LEREN

In dit cursusboekje presenteren wij de 'traditionele' cursussen, lezingen en workshops die 'live' worden gegeven, in een leslokaal, met een docent 'voor de klas'. Maar Crescas biedt ook de mogelijkheid om online te leren, in uw eigen tempo, op het moment dat het u het beste uitkomt, vanachter uw eigen computer of op uw eigen tablet. Onderstaande cursussen vindt u op www.joods.net.

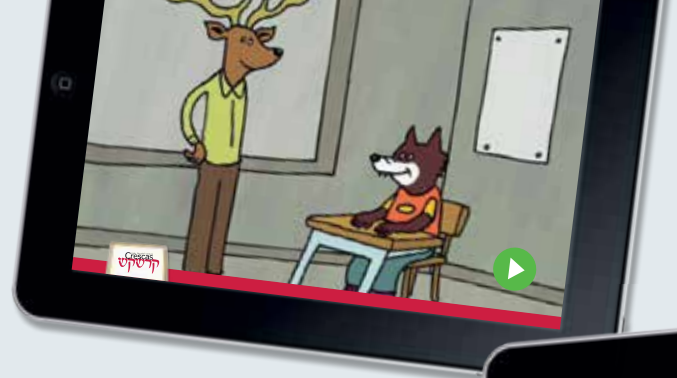
De cursus **Alef-Beet**. Vóór u kunt beginnen met het leren van Modern Hebreeuws (Ivriet), Bijbels Hebreeuws of Jiddisj, moet u eerst het Hebreeuwse alfabet onder de knie hebben. Dat lukt met deze online cursus.

De cursus **Jiddisj** (30 lessen) is een goed voorbeeld van de mogelijkheid om online een taal te leren. De lessen bevatten animaties, korte filmpjes — waarmee u de uitspraak van het Jiddisj leert — en oefeningen waarmee u uw leesvaardigheid les na les vergroot. Na iedere oefening kunt u uw score zelf aflezen en kunt u uw vorderingen bijhouden. Als extra hulp is er onze docent-op-afstand die u via Skype of telefonisch terzijde staat. Aan het eind van de cursus leest u redelijk vlot en spreekt u een aardig woordje Jiddisj.

3500 Jaar Joodse geschiedenis is een cursus van Bart Wallet, een 'grand narrative' van 35 eeuwen Joodse geschiedenis. In deze cursus, die bestaat uit dertien video's van 1,5 à 2 uur, maakt Bart Wallet inzichtelijk op welke manieren Joodse identiteit in verschillende periodes werd bepaald.

Verder krijgt u een goed idee van de culturele en ideologische achtergronden. De cursus is opgebouwd uit vier modules, die los van elkaar gevolgd kunnen worden.

ONLINE

Focus op Joodse muziek. Een cursus bestaand uit negen korte videolessen, samengesteld en gepresenteerd door dirigent Jules van Hessen. Wat is eigenlijk Joodse muziek? Dat is de vraag die in deze cursus centraal staat. Hoe komt het dat wij sommige muziek als Joods ervaren? Is muziek altijd Joods als de componist Joods is? Of, andersom: als een niet-Joodse componist een Joods gebed op muziek zet, is dát Joodse muziek?

Sjemita, een luistercursus bestaand uit zes lessen van ongeveer een half uur, gepresenteerd door Leo Mock. Voor de landbouw in Israël is ieder zevende jaar een zogenaamd sjemitajaar, een sjabbatjaar. Het land mag zes jaar lang worden bewerkt, maar het zevende jaar krijgt het land rust en mag er niets verbouwd en niets geoogst worden. De regels van sjemita zijn nog steeds actueel. Ze sluiten naadloos aan bij onze hedendaagse opvattingen over 'fairtrade' en over duurzaam omgaan met natuurlijke hulpbronnen.

Portretten van Portegiezen, een cursus bestaand uit vier videolessen van ongeveer een uur, gepresenteerd door Joël Cahen. Aan de hand van levensschetsen van invloedrijke Portugese Joden ontstaat een beeld van de Sefardisch-Joodse gemeenschap in Amsterdam sinds de 16e eeuw.

De cursus **Joodse genealogie** is een basiscursus voor de Joodse genealoog. Joodse genealogie wijkt in veel gevallen af van 'gewone' genealogie. Zo gebruikten de meeste Asjkenazische Joden vóór 1811 geen vaste achternaam. Dat maakt het zoeken nog wel eens lastig. De cursus bevat veel informatie over typisch Joodse bronnen, zoals besnidenisboekjes, memorboeken van Joodse gemeenten en de zogenoemde marktkarten. Maar ook een vergelijking van genealogie-software, waarbij de specifiek Joodse functies zijn meegewogen.

Het aanbod online cursussen wordt nog steeds uitgebreid. Eind 2015 worden minimaal drie nieuwe cursussen toegevoegd. Houd onze nieuwsbrief in de gaten om op de hoogte te blijven! Online leren? Kijk op www.joods.net.

Dansen met de vijand

toneelstuk naar het boek 'Tante Roosje'

Wat is goed? Wat is fout? En wat doe je allemaal om te overleven? Daarover gaat de voorstelling *Dansen met de vijand*, gebaseerd op het succesvolle boek 'Tante Roosje' van Paul Glaser. In zijn zoektocht naar een verborgen familiegeschiedenis stuit Paul Glaser op zijn tante, Roosje, een Joodse danslerares van wie de echtgenoot in de Tweede Wereldoorlog sympathiseert met de NSB. Ondanks alles probeert Roosje door te gaan met haar leven, haar werk en haar idealen. Dat leidt soms tot duivelse dilemma's en bijna onmenselijke keuzes. Dit bizarre en gruwelijke verhaal confronteert haar neef ermee dat 'goed' en 'fout' niet altijd zo simpel zijn. En dat uiteindelijk iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen daden. Het verhaal van Tante Roosje is juist in deze tijd weer pijnlijk actueel.

FOTO: ARCHIEF PAUL GLASER

cursusnr. 7601
inleiding Paul Glaser,
auteur van 'Tante Roosje'

plaats Amstelveen
datum woensdag 30 maart 2016,
aanvang 19.00 uur

kosten € 25, inclusief inleiding
en *meet & greet*

INSCHRIJVEN?

Ga naar www.crescas.nl, bel 020-6402380,
of stuur een e-mail naar info@crescas.nl

Dansen met de vijand is een muziektheaterproductie met liedjes die door Roosje Glaser zelf in het kamp zijn geschreven, met hits uit de jaren dertig, en met nieuwe, nog nooit vertoonde originele film- en fotobeelden uit het Polygoonjournaal en uit privé-archieven.

Crescas heeft kaarten voor *Dansen met de vijand* gereserveerd én Paul Glaser, de auteur van het boek, bereid gevonden om speciaal voor onze deelnemers een inleiding te houden.

Na afloop van de voorstelling wordt u uitgenodigd voor een exclusieve *meet & greet* met de makers, waarbij een hapje en een drankje worden geserveerd.

Dit zijn de namen

toneelstuk naar het gelijknamige boek

De voorstelling, een toneelbewerking van het in 2012 verschenen gelijknamige boek van Tommy Wieringa, vertelt het verhaal van een groep verloren mensen, vluchtelingen die verbonden door hun ervaringen een eigen werkelijkheid creëren. Zij proberen een stad net voorbij de grens van de voormalige Sovjet-Unie te bereiken. De enorme ontberingen drijven hen ertoe een van hun reisgezellen, een zwarte man, te vermoorden.

Wanneer de groep uitgehongerd en verwilderd een stad bereikt, buigt de politiecommissaris zich over hun zaak. Hij wil achterhalen wie de zwarte man heeft vermoord, maar stoot op een muur van zwijgen en raakt in de ban van hun verhaal.

cursusnr. 7602
inleiding Lotte Lentes van
Theatergezelschap NTGent

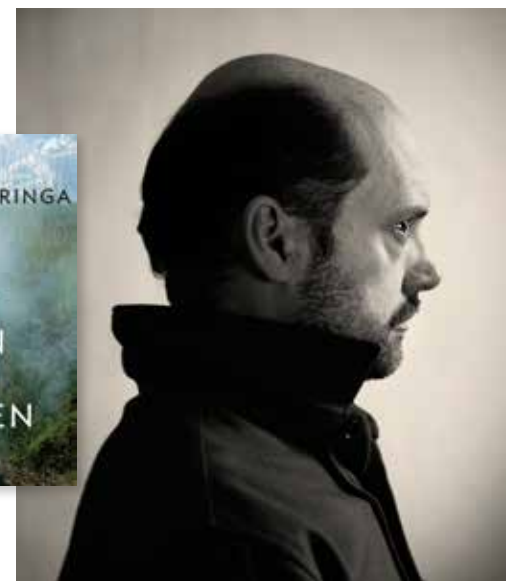
plaats Den Haag
datum woensdag 17 februari 2016,
aanvang 19.30 uur

kosten € 25, inclusief inleiding
en een consumptie

Dit zijn de namen is ook het verhaal van een man die op zoek is naar betekenis in zijn eigen leven. De komst van de vluchtelingen appelleert aan zijn net ontdekte Joodse afkomst en schudt hem wakker.

Crescas heeft plaatsen gereserveerd voor dit toneelstuk én voor de voorafgaande inleiding. Hier krijgt u inzicht in de manier waarop de voorstelling tot stand is gekomen en de keuzes die regisseur Philipp Becker heeft moeten maken. Bovendien kunt u kennismaken met de acteurs.

De Braginsky Collectie topstukken uit een bijzondere verzameling

De Braginsky Collectie in Zürich geldt als een van de belangrijkste privécollecties van Hebreeuwse handgeschreven en gedrukte boeken ter wereld. Een groot aantal topstukken uit de collectie is in 2009 voor het eerst tentoongesteld bij de Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam en daarna getoond in Yeshiva University Museum in New York, in het Israel Museum in Jeruzalem, in het Landesmuseum in Zürich en in het Jüdisches Museum Berlin. De collectie bestaat uit vier hoofddelen: handgeschreven boeken, gedrukte boeken, gedecoreerde Estherrollen en gedecoreerde ketoebot (huwelijkscontracten). De collectie, die ook op verschillende digitale platforms te vinden is, groeit nog steeds. In deze cursus zal Emile Schrijver, conservator van de collectie, een aantal van de belangrijkste topstukken presenteren. Daaronder bevindt zich zeker ook een aantal van de meest recente aanwinsten.

cursusnr.	7603
docent	Emile Schrijver
plaats	Amsterdam
data	2 x op dinsdag, 20.00-22.00 uur 16 en 23 februari 2016
kosten	€ 35

Duits-Joodse denkers Mendelssohn, Zunz, Arendt en Kafka

De Duits-Joodse cultuur van de laatste twee eeuwen strekt zich uit over een breed terrein van vrije kunsten, natuur- en geesteswetenschappen. In vier lezingen worden vier beeldvormers van deze cultuur uitgelicht. Vier lezingen over vier representanten van de Duits-Joodse en Joods-Duitse cultuur, over hun betekenis in hun tijd en waarom we hun werken vandaag de dag nog steeds bestuderen.

Voor deze cursus hebben wij vier wetenschappers bereid gevonden een lezing te geven. Het spits wordt afgebeten door professor **Reinier Munk** (Vrije Universiteit) die spreekt over Moses Mendelssohn, de filosoof die in zijn tijd geprezen werd als 'de Duitse Socrates'. De tweede avond wordt verzorgd door professor **Irene Zwiep** (Universiteit van Amsterdam). Zij behandelt Leopold Zunz, icoon van de wetenschappelijke studie van het jodendom. De derde avond staat een politiek-historische reflectie op totalitarisme centraal: dr. **David Wertheim** (Vrije Universiteit) spreekt over Hannah Arendt.

BRAGINSKY COLLECTION, ZÜRICH. FOTO: ARDON BARHAMA, RA'ANANA, ISRAEL

De serie wordt afgesloten door professor **Vivian Liska** (Universiteit Antwerpen), een expert op het gebied van de Duitstalige schrijver Franz Kafka (professor Liska spreekt in het Engels).

Na het volgen van deze cursus van vier lessen hebt u een goed beeld van de Duits-Joodse cultuur en van vier belangrijke representanten van die cultuur. Als u specifieke interesse hebt in één van deze denkers, dan bieden wij u de mogelijkheid om alleen de betreffende lezing bij te wonen.

Deze cursus organiseren wij in samenwerking met het Goethe-Institut in Amsterdam.

cursusnr.	7604 (hele cursus)
docenten	Reinier Munk, Irene Zwiep, David Wertheim en Vivian Liska
plaats	Amsterdam
data	4 x op maandag, 20.00-22.00 uur 12, 19 en 26 oktober, 2 november 2015
kosten	€ 66

cursusnr.	7605 (over Moses Mendelssohn)
docent	Reinier Munk
plaats	Amsterdam
datum	maandag 12 oktober 2015, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18
cursusnr.	7606 (over Leopold Zunz)
docent	Irene Zwiep
plaats	Amsterdam
datum	maandag 19 oktober 2015, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18
cursusnr.	7607 (over Hannah Arendt)
docent	David Wertheim
plaats	Amsterdam
datum	maandag 26 oktober 2015, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18
cursusnr.	7608 (over Franz Kafka)
docent	Vivian Liska
plaats	Amsterdam
datum	maandag 2 november 2015, 20.00-22.00 uur
voertaal	Engels
kosten	€ 18

Hermann Cohen

groot filosoof die aanzet tot kritisch denken

De academische filosofie in het Duitse taalgebied werd in de jaren 1880-1918 in grote mate bepaald door de Joodse filosoof Hermann Cohen. In het spoor van Descartes, Leibniz, Kant en Hegel ontwikkelde Cohen een methode van denken om een systeem van kennis (kritisch idealisme) op te bouwen. Een systeem dat samenhang brengt in de deelthereinen van de wetenschap en dat ruimte biedt aan diversiteit en pluraliteit. Een systeem dat hoofdlijnen en motieven uit traditioneel rabbijns denken integreert in het contemporaine wijsgerige debat over de mens, de staat, individualiteit, verscheidenheid, gemeenschap, eenheid, jodendom en humaniteit. En deze reeks is nog niet eens volledig.

Waarom deze cursus over een denker van ruim een eeuw geleden terwijl er ook hedendaagse grote filosofen en boeiende denkers zijn? Omdat juist Cohen aanzet tot kritisch denken. Meer specifiek: tot kritisch denken over algemeen geldende waarden en specifieke waarden (uit Joodse tradities), over de geldigheid van die waarden, en over de samenhang van universeel en particulier. Hij zet aan tot kritisch denken over de functie en de normativiteit van de rede, de peiler van diversiteit in de samenleving.

Aanbevolen literatuur: R.W. Munk (redactie): *Filosofie, Jodendom, Joodse filosofie*. Uitgeverij Damon, Budel, 2005. ISBN 978905735228.

Deze cursus organiseren wij in samenwerking met het Goethe-Institut in Amsterdam.

cursusnr.	7609
docent	Reinier Munk
plaats	Amsterdam
data	3 x op dinsdag, 20.00-22.00 uur 10, 17 en 24 mei 2016
kosten	€ 49

Wat ik moest verzwijgen

Over 'goed' en 'kwaad'

In haar meest recente roman *Wat ik moest verzwijgen* vertelt Ariëlla Kornmehl over een jonge ondergedoken vrouw in 1942. Het verhaal is geïnspireerd op vertellingen van haar grootmoeder. Kornmehl heeft het verhaal doorgetrokken tot het sterfbed van de hoofdpersoon in 2010. De roman laat ondermeer zien hoe een 'foute' man een liefhebbende vader blijkt te zijn.

Juist die ambivalentie in het menselijk karakter fascineert Kornmehl en is de rode draad in haar werk. Mensen zijn niet simpelweg onder te verdelen in goed of kwaad. Kornmehl gaat over dit thema in discussie met de cursisten. Niet alleen filosofisch, maar vooral ook aan de hand van voorbeelden zoals de film *Hannah Arendt* (2012) van Margarethe von Trotta.

cursusnr.	7610
docent	Ariëlla Kornmehl
plaats	Amsterdam
datum	dinsdag 19 januari 2016, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 17

FOTO: EKKO VON SCHWICHOW

Crescas is één van de partners in Jonet, het landelijk Joods netwerk. Jonet is een samenwerkingsverband van het Joods Historisch Museum (JHM), Joods Maatschappelijk Werk (JMW), de Joodse Omroep, het Nieuw Israëlietisch Weekblad (NIW), Maccabi Nederland, Jonag (Vereniging voor de Joodse Na-oorlogse generatie) en Joods Educatief Centrum Crescas.

Het belangrijkste doel van deze samenwerking is het aanbieden van één online portal voor heel Joods Nederland. Met één agenda met alle Joodse activiteiten in het land en het laatste nieuws over de Joodse gemeenschap en de Joodse wereld. Ook biedt Jonet een overzicht van alle organisaties die in Nederland actief zijn. Verder wil Jonet vooral een forum zijn: een plek om met elkaar in gesprek te gaan, te discussiëren en nieuwe contacten te leggen.

Jonet nodigt iedereen, Joods of niet-Joods, uit om deel te nemen. Affiniteit mét of interesse in het jodendom en de Joodse cultuur is voldoende. Neem eens een kijkje op www.jonet.nl.

Aktie Portugesia
Portugese Joden die hun afkomst ontkenden

Afkomst bepaalde onder het naziregime het verschil tussen leven en dood. Daarom startten Portugese Joden in Nederland een grootschalige operatie om te bewijzen dat zij niet tot het Joodse, maar tot het mediterrane ‘ras’ behoorden. Ze stelden dat hun voorouders zich eeuwen terug, op het Iberisch Schiereiland, met Christenen hadden vermengd. Met hun verfijnde uiterlijke kenmerken,

hoogstaande culturele ontwikkeling en ‘waardige en statige’ gedrag beschouwden ze zich bovendien superieur aan de uit Oost-Europa afkomstige Asjkenazische Joden. De rassenwetten van de nazi’s zouden hen niet moeten treffen.

NIOD-onderzoeker Jaap Cohen onderzocht deze ‘Aktie Portugesia’ aan de hand van de activiteiten van de

Portugees-Joodse schrijver, stenograaf en psycholoog Eli d'Oliveira, die met zijn uitgebreide stamboom vrijstelling van deportatie naar de concentratiekampen probeerde te verkrijgen.

Waren zijn voorouders écht zo beschaafd als hij tijdens de oorlog beweerde? Hadden zij zich inderdaad altijd afzijdig gehouden van Asjkenazische Joden? *De onontkoombare afkomst van Eli d'Oliveira, een Portugees-Joodse familiegeschiedenis* is het resultaat van Cohens promotieonderzoek. In deze vierdelige cursus komen verschillende aspecten van zijn boek aan bod: de zogeheten ‘mythe van Sefardische superioriteit’, de integratie van de Portugese Joden in Nederland, de Aktie Portugesia, en de problemen en uitdagingen die komen kijken bij het schrijven van een (Joodse) familiegeschiedenis.

cursusnr. 7611

docent Jaap Cohen

plaats Amsterdam

data 4 x op dinsdag, 20.00-22.00 uur
3, 10, 17 en 24 november 2015

kosten € 66

FOTO: NIENKE LAAN

Amsterdams-Joodse bestseller
het boek Sheyris Yisroeil uit 1743

Weinig Amsterdams-Joodse boeken zijn zo succesvol geweest als het dikke boek *Sheyris Yisroeil*. Vanaf de verschijning in 1743 hebben zo'n dertig drukken het licht gezien, waarvan de laatste werd gepubliceerd in 1988, in Mea Sheariem in Jeruzalem. Dit grootse epos van de Joodse geschiedenis verscheen in het Jiddisj, werd drie keer in het Hebreeuws vertaald, één keer vanuit het Hebreeuws weer terugvertaald naar het Jiddisj - en verscheen ten slotte ook éénmaal in het Nederlands.

Waarom werd dit boek zo'n bestseller? Wat staat er precies in? Wie lazen het?

cursusnr. 7612

docent Bart Wallet

plaats Amsterdam

data 2 x op dinsdag,
20.00-22.00 uur
10 en 17 november 2015

kosten € 35

In deze korte cursus wordt één van de vergeten schatten van Joods Nederland naar voren gehaald en krijgen we via dit oude boek een verrassende inkijk in leven en lezen, denken en dromen van bijna driehonderd jaar Asjkenazische Joden - van Amsterdam tot Oekraïne, van Litouwen tot Israël.

ROSENTHALIANA BIBLIOTHEEK,
BUZONDERE COLLECTIES VAN DE UVA

De Joodse 19e eeuw *politiek, religie, cultuur, economie*

Emancipatie, vooruitgang, culturele bloei – deze woorden tekenen de periode tussen 1800 en 1900. Joden maakten een ingrijpende en razendsnelle ontwikkeling door van tamelijk gesloten Jiddisj en Portugees sprekende gemeenschappen naar voluit geïntegreerde burgers. Tegelijkertijd karakteriseerde ook armoede, verdeeldheid en antisemitisme diezelfde periode. De vooruitgang gold niet voor iedereen in gelijke mate, met als resultaat een groeiende verscheidenheid: Joodse liberalen naast socialisten, vromen naast assimilanten. Wat betekende het om Joods te zijn binnen zo'n context? Welke invulling werd daaraan gegeven?

In deze cursus verkennen we de fascinerende wereld van de 19e eeuw rond vier grote thema's: politiek, religie, cultuur en economie. De docent zal duidelijk maken dat de keuzes die in de 19e eeuw werden gemaakt nog altijd doorwerken in het Joodse leven van nu.

Volg ook een online cursus van Bart Wallet!
De cursus *3500 Jaar Joodse geschiedenis* bestaat uit 13 video-lessen die u thuis, op uw eigen computer of tablet, in uw eigen tempo kunt volgen.
Kijk op www.joods.net.

Fiscus Judaicus *Romeinse belasting, opgelegd aan Joden*

Aan de hand van archeologische en literaire bronnen kijken we in deze cursus naar de invoering van de Fiscus Judaicus en de effecten daarvan op de samenleving onder de regimes van de Romeinse keizers Vespasianus, Domitianus en Nerva.

Wat is de Fiscus Judaicus? Welke rol speelde deze Romeinse belasting bij het uit elkaar groeien van de Joodse en vroegchristelijke gemeenschappen?

De Fiscus Judaicus werd ingevoerd in het jaar 70, na de verwoesting van de Tempel in Jeruzalem. De Joodse Tempelbelasting werd omgezet in een Romeinse belasting met als bestemming de tempel van Jupiter in Rome.

Niet iedereen betaalde die belasting even graag. Velen werden beschuldigd van belastingontduiking. Zowel Joden als niet-Joden. Tussen beide groepen werd juridisch onderscheid gemaakt. Ontduiking werd bestraft met

onder meer confiscatie van eigendommen, verbanning, maar ook executie. Wie waren hiervan het slachtoffer en waarom? De Romeinse geschiedschrijver Suetonius beschrijft bijvoorbeeld hoe een man van negentig zich moest onthouden in een druk bezochte rechtszitting, om vast te stellen of hij al dan niet besneden was. Tot slot komen de hervormingen aan bod en kijken we terug op de effecten van deze belasting op de onderlinge verhoudingen tussen Joden en vroegchristenen.

cursusnr. 7613
docent Bart Wallet
plaats Amsterdam
data 4 x op dinsdag, 20.00-22.00 uur
2, 9, 16 en 23 februari 2016
kosten € 66

NIEUWSBRIEF

De wekelijkse Crescas-nieuwsbrief houdt u op de hoogte van culturele activiteiten, recent verschenen boeken en veel ander nieuws uit de Joodse wereld. Abonneren? Ga naar www.crescas.nl/nieuwsbrief of stuur een mailtje naar info@crescas.nl.

cursusnr. 7614
docent Marius Heemstra
plaats Amsterdam
datum dinsdag 24 november 2015,
20.00-22.00 uur
kosten € 17

Helden en Schurken
verrassende onderzoeken naar WOII

Onderzoek naar de Tweede Wereldoorlog lijkt weer aan populariteit te winnen. Eind dit jaar alleen al verschijnen twee boeken onder auspiciën van het NIOD: één over verzekeraars en één over erfpacht. Onderzoek naar de rol van Joodse artsen in de oorlog was onderwerp van een promotieonderzoek en een nog lopend onderzoek richt zich op de gedragingen van het notariaat. De oorlogsgeschiedenis van Asterdorp, een wijk in Amsterdam-Noord, is aanleiding voor een documentaire en twee jaar geleden nog verschenen de documentaire en het boek over de PP-groep, een verzetsgroep waarin Joden actief waren.

In een serie van vijf lezingen vertellen de onderzoekers en de documentairemakers over de achtergronden en hun bevindingen.

Als u alle vijf lessen van deze cursus volgt, leert u over uiteenlopende, tot nu toe minder bekende gebeurtenissen, omstandigheden en menselijk handelen in de Tweede Wereldoorlog. Maar als u specifieke interesse hebt in één van de onderwerpen, dan bieden wij u de mogelijkheid om alleen die betreffende avond bij te wonen. Alle lezingen zijn in Amsterdam.

Historicus Raymond Schütz gaat in op de rol van het notariaat tijdens de bezetting, met name op het gebied van verordeningen betreffende Joods vermogen en onroerend goed. Was er een beroeps-ethisch kader en welke rol speelde dat? En hoe gaat het notariaat om met de morele erfenis van de oorlog?

Medisch historicus Hannah van den Ende vertelt over de dilemma's van Joodse artsen tijdens de oorlog. Moesten zij niet, méér dan bijvoorbeeld een acteur of een advocaat, hun zorgplicht hoog houden? Ook als zij zelf slachtoffer van vervolging waren? Ze illustreert haar verhaal met foto's van Julie Blik en fragmenten uit de documentaire over het Nederlandsch Israëlitisch Ziekenhuis.

Documentairemaker Loes Gompes vertoont *Fatsoenlijk Land*, haar film over de PP-verzetsgroep, vernoemd naar de fantasiebeesten Porgel en Porulan uit het clandestien verschenen nonsensrijm van Cees Buddingh. Daarna gaat zij in op de achtergrond van de leiders van deze verzetsgroep, onder wie Jan Hemelrijk en Bob van Amerongen.

Historicus Regina Grüter vertelt over haar onderzoek naar de manier waarop verzekeraars omgingen met de financiële tegoeden - levensverzekeringen, lijfrenten en uitvaartverzekeringen - die Joden voor de toekomst hadden bestemd. Hoe handelden de verzekeraars? Wat deden de vervolgdgen om onder de Duitse maatregelen uit te komen? En wat gebeurde er na de oorlog?

Documentairemaker Saskia van den Heuvel maakt twee films over Asterdorp, ooit opgericht als wijk voor asociale (lees: arme) gezinnen in 1927. Maar ook het vierde getto waarnaar Joden verplicht moesten verhuizen. Overlevenden vertelden haar hun verhaal. Die verhalen vullen een blanco stukje geschiedenis in over Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog in Amsterdam.

cursusnr.	7615 (hele cursus)
docenten	Raymond Schütz, Hannah van den Ende, Loes Gompes, Regina Grüter en Saskia van den Heuvel
plaats	Amsterdam
data	2 x op donderdag, 3 x op maandag, 20.00-22.00 uur 19 en 26 november 2015, 25 januari, 15 februari en 14 maart 2016
kosten	€ 80

cursusnr.	7616 (Notariaat)
docent	Raymond Schütz
datum	donderdag 19 november 2015, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18

cursusnr.	7617 (Joodse artsen)
docent	Hannah van den Ende
datum	donderdag 26 november 2015, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18

cursusnr.	7618 (Fatsoenlijk Land)
docent	Loes Gompes
datum	maandag 25 januari 2016, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18

cursusnr.	7619 (Verzekeraars)
docent	Regina Grüter
datum	maandag 15 februari 2016, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18

cursusnr.	7620 (Asterdorp)
docent	Saskia van den Heuvel
datum	maandag 14 maart 2016, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 18

Joods Zwolle wandeling op zondagochtend

Sinds de 14e eeuw wonen er Joden in Zwolle. Met een pauze van vier eeuwen, dat wel. Toen de pest in Nederland rondwaarde, vanaf de 15e eeuw, werden de Joden 'gewis ter ere van God' verbrand. Het zou tot 1721 duren voor zich weer Joden in Zwolle vestigden. Sindsdien is er een Joodse gemeenschap in de stad. Een gemeenschap die zijn sporen heeft nagelaten.

Onze wandeling voert langs die 'sporen', bijvoorbeeld langs de prachtige, in eclectische stijl gebouwde synagoge uit 1899, maar ook langs de vorige sjoel, tegenwoordig meer bekend om culinaire redenen. En verder zijn er de woonhuizen van enkele opperrabbijnen, de locaties van Joodse scholen uit de oorlogsjaren, het pand van de voormalige slagerij Marcus (van waaruit de Amsterdamse firma werd gesticht), het geboortehuis van Eli Heimans en het woonhuis van stadsheermeester Jozef Izak Kisch, veteraan van de veldtocht tegen de Belgen, bestrijder van de cholera en visiteur van de Zwolse dames van lichte zeden. Verder zullen we stilstaan bij enkele Stolpersteine in de stad.

cursusnr. 7621
docent Jaap Hagedoorn
plaats Zwolle
datum zondag 5 juni 2016, 11.00-13.00 uur
kosten € 17

FOTO: RODRIGO LEAL NUNES

Parels van Joods Rotterdam wandeling op zondagochtend

Een nieuwe wandeling door Joods Rotterdam onder leiding van Rob Snijders, initiator en beheerder van de website www.joodserfgoedrotterdam.nl.

Voor de wandeling van dit jaar hebben we een nieuw thema gekozen: de diversiteit aan Joodse ondernemers. Naast ondernemers die essentieel waren voor de economische ontwikkeling van de Maasstad, kijken we ook naar de kleinere ondernemers. Locaties die zijn weggevaagd door het bombardement van 14 mei 1940 worden met beelden van toen ondersteund.

Naast de ondernemers is er tijdens deze wandeling ook aandacht voor de eerste cq oudste Joodse begraafplaats van de stad. En als het qua tijd lukt, ook voor de tweede. Een gedetailleerder beschrijving van deze wandeling publiceren wij in het begin van 2016. Houd onze nieuwsbrief in de gaten!

cursusnr. 7622
docent Rob Snijders
plaats Rotterdam
datum zondag 10 april 2016, 11.00-13.00 uur
kosten € 17

Oude synagogen in Israël de synagoge als instituut en als gebouw

Hoe zagen de synagogen er uit in de tijd van rabbi Akiva? Waar stonden ze? Op een hoge of een lage plek? Binnen de stad of juist erbuiten? Met de deur naar Jeruzalem? Of juist andersom? Mocht je een synagoge verplaatsen? En mocht je de synagoge met kunst versieren? En zo ja – wat voor kunst?

De eerste synagogen ontstonden waarschijnlijk na de terugkeer van het Joodse volk uit de ballingschap in Babylonië. De eerste archeologische bewijzen vinden we pas later, ze dateren van de eerste eeuw na de gangbare jaartelling. Die vondsten geven ons antwoorden op veel vragen. In deze cursus komen verschillende aspecten van de synagoge aan bod. De synagoge als instituut. De functies en plaats van de synagoge in het sociale leven van de Joodse gemeenschap in de Oudheid. En vooral de synagoge als gebouw, het materieel en kunsthistorisch aspect.

Speciale aandacht is er voor de inscripties (in vertaling) en de figuratieve kunst die de vroege synagoge sieren tijdens de eerste tot de zevende eeuw. Dankzij de jongste archeologische opgravingen is onze kennis over de vroege synagoge enorm toegenomen.

cursusnr. 7623
docent Diklah Zohar
plaats Amsterdam
data 3 x op donderdag, 20.00-22.00 uur
31 maart, 7 en 14 april 2016
kosten € 49

Joodse Wetenschappers over Joodse identiteit, vier interviews

Of iemand zich Joods voelt is een ingewikkelde vraag. De meeste Joden zullen er 'ja' op antwoorden. Maar wat is dat eigenlijk, 'je Joods voelen'? En in hoeverre speelt die vraag een rol bij het leven dat je leidt, of bij het werk dat je doet?

In deze cursus probeert interviewer Ronit Palache antwoorden op deze vragen te vinden. Zij bevraagt vier wetenschappers hierover. Hoezeer is het werk van deze wetenschappers, **René Kahn** (psychiater), **Hans Hamburger** (neuroloog), **Judith Frishman** (hoogleraar jodendom) en **Edwin Rabbie** (bijzonder hoogleraar cultuurgeschiedenis) verbonden met hun Joodse identiteit? Wie zijn zij? Wat is hun achtergrond? Hoe Joods voelen zij zich? En wat heeft hun jodendom te maken met de wetenschap die zij beoefenen?

cursusnr. 7624
interviewer Ronit Palache
plaats Amsterdam
data 4 x op dinsdag,
20:00-22:00 uur
22 en 29 maart,
5 en 12 april 2016
kosten € 66

MEER INFORMATIE?

Kijk op www.crescas.nl
of bel 020-6402380.

Lernen met Bloeme Joodse algemene ontwikkeling

Sinds de oprichting van Crescas in 1999 is Bloeme Evers één van onze vaste docenten. Het overdragen van kennis over jodendom is een belangrijk doel in haar leven. Lernen mét Bloeme, les krijgen ván Bloeme, wordt door onze cursisten ervaren als een groot voorrecht. Zij geeft dit jaar twee cursussen, één op maandagavond en één op woensdagavond. Alle lessen worden gegeven bij Bloeme thuis, waardoor het aantal plaatsen op deze cursussen beperkt is. Bloeme's gezellige eettafel, de thee en de koekjes staan garant voor een intieme sfeer.

Bloeme heeft een brede kennis op het gebied van jodendom. En mocht zij over een bepaald onderwerp het antwoord niet meteen paraat hebben, dan gaat zij te rade bij haar zoon, dayan Raphael Evers. De onderwerpen die zij behandelt bestrijken alle aspecten van het jodendom, van Tenach tot zionisme, van bevruchting en anticonceptie tot euthanasie, maar ook onderwerpen die de cursisten zelf inbrengen.

Daarnaast laat Bloeme u kennis maken met 'jodendom in de praktijk'. Zij nodigt regelmatig cursisten uit voor een sjabbatviering op vrijdagavond of voor een feestdag. De afgelopen jaren bezocht zij met cursisten een (lege) sjoel, een mikwe, de bibliotheek Ets Haim en het Joods Historisch Museum.

cursusnr. 7625
docent Bloeme Evers-Emden
plaats Amsterdam
data 20 x op maandag, 20.00-22.00 uur
24 augustus,
7 en 21 september,
12 en 19 oktober,
2, 16 en 30 november,
14 december 2015,
11 en 25 januari, 8 en 22 februari,
7 en 21 maart,
4 en 18 april,
9 en 23 mei, 6 juni 2016
kosten € 280

cursusnr. 7626
docent Bloeme Evers-Emden
plaats Amsterdam
data 19 x op woensdag en 1 x op dinsdag,
20.00-22.00 uur
2, 16 en 30 september,
14 en 28 oktober,
11 en 25 november,
9 december 2015,
6 en 20 januari,
3 en 17 februari,
2, 16 en 30 maart,
13 en 26 (dinsdag!) april,
18 mei,
1 en 15 juni 2016
kosten € 280

Koken voor Beth Shalom

traditioneel-Joodse maaltijd voor bewoners Beth Shalom

De keuken van Beth Shalom in Amsterdam Buitenveldert is al sinds jaren ons 'thuis', de plaats waar wij onze kosjere kookcursussen mogen geven. Ook dit jaar verleent Beth Shalom ons gastvrijheid.

Bij wijze van 'dankuwel' hebben wij vorig jaar voor het eerst een traditioneel-Joodse maaltijd bereid voor alle circa 120 bewoners en 'aanleuners'. Deze dag was een groot succes en is daarom opnieuw in ons programma opgenomen. Beth Shalom stelt de keuken beschikbaar, Crescas zorgt voor alle ingrediënten, en de cursisten, onder leiding van onze docent Danny Hovestad, zorgen voor een smakelijke maaltijd, voor het bedienen en het afruimen. Een cadeautje aan de Beth Shalom-bewoners, die we op deze manier een leuke middag hopen te bezorgen.

Ook voor u, als cursist, snijdt het mes aan twee kanten: u leert een traditioneel-Joodse maaltijd bereiden en tegelijkertijd levert u een bijdrage aan dit 'goede doel'. Het cursusgeld, dat we beperkt hebben gehouden tot het symbolische bedrag van 10 euro, gebruiken wij om een deel van de ingrediënten mee te betalen. Er is plaats voor maximaal 18 cursisten.

Een innovatieve samenwerking tussen twee Joodse organisaties, die bovendien onze maatschappelijke betrokkenheid toont.

Beth Shalom

cursusnr.	7627
docent	Danny Hovestad
plaats	Amsterdam
datum	zondag 22 november 2015, 14.30-18.00 uur
kosten	€ 10

Blintzes en Basbousa

ontmoeting van Asjkenazische & Sefardische keuken

De Asjkenazische keuken heeft zich ontwikkeld in Midden en Oost-Europa, een uitgestrekt gebied met een bar landklimaat waar koude winters en hete droge zomers het menu bepaalden. Joodse huisvrouwen die hun grote gezinnen moesten voeden, waren verbluffend vindingrijk: met weinig middelen vulden zij toch de hongerige magen. En natuurlijk waren de Joodse spijswetten bepalend voor wat er werd gekookt.

Dat laatste geldt natuurlijk ook voor de Sefardische keuken. Maar die wordt gekenmerkt door de droge warmte van de landen rondom de Middellandse Zee en zelfs nog verder naar het oosten. Rijst, saffraan, noten, olijfolie, verse kruiden en groenten nemen de plaats in van meelspijzen, wortelgroenten en gedroogde vruchten. Ook traditionele Sefardische recepten worden van generatie op generatie doorgegeven, en waar nodig aangepast aan de moderne kijk op voeding.

In de twee lessen van deze cursus kookt u, onder leiding van chef Danny Hovestad, een aantal hartige en zoete gerechten. Uit de Asjkenazische keuken kozen wij: wortelsoep, viskoekjes, essigfleisch en blintzes. De Sefardische gerechten die u leert klaarmaken zijn: visballetjes, gestoofde kip, bloemkool en basboesa. Een hedendaagse ode aan de smaak van vroeger!

cursusnr.	7628
docent	Danny Hovestad
plaats	Amsterdam
data	2 x op zondag, 14.30-18.00 uur 31 januari en 14 februari 2016
kosten	€ 39

J'Ottolenghi

koken in de stijl van Yotam Ottolenghi

Sinds het verschijnen van de vertaling van *Plenty* in februari 2011 is de ster van de Britse chefkok en kookboekschrijver Yotam Ottolenghi in Nederland als een komeet gerezen. Ook *Plenty more* was van meet af aan een enorm succes. Samen met partner Sami Tamimi schreef hij nog *Jerusalem* (2013) en *Ottolenghi het kookboek* (2012), voor de ware Ottolenghi-adepten eveneens niet te missen. Yotam Ottolenghi heeft met enorme fantasie en gevoel voor verrassende smaakcombinaties het koken zonder vlees en vis tot een ware kunst verheven. Grote inspiratiebron zijn de keukens van de landen rondom de Middellandse Zee, ook al zijn niet alle recepten in zijn vier kookboeken vegetarisch.

Het gebruik van de vele verschillende kruiden en specerijen en de bereidingstechnieken van Ottolenghi's recepten lijken soms een grote uitdaging, maar als u inzicht hebt in de wijze waarop hij het werk in de keuken organiseert, zult u voor geen enkele van zijn gerechten meer terugdeinzen.

Onder leiding van docent Danny Hovestad gaat u twee middagen de keuken in om een keukenprins of -prinses à la Yotam te worden. Laat u verrassen door de gedaanteverwisseling van die goeie ouwe Hollandse bloemkool, maak een overheerlijke schotel van wortelgroenten, speel met zoete aardappels, en maak een wortel-walnoottaart zoals u die nog niet eerder proefde.

Koken met groenten was nog nooit zó lekker!

cursusnr. 7629
docent Danny Hovestad
plaats Amsterdam
data 2 x op zondag, 14.30-18.00 uur
6 en 20 maart 2016
kosten € 39

Ets Haim, anno 1616

oudste actieve Joodse bibliotheek ter wereld

Ets Haim bestaat 400 jaar. Een mooi moment om wat dieper in de geschiedenis te duiken van deze oudste actieve Joodse bibliotheek ter wereld. Hoe en waarom is Ets Haim ontstaan? Wij weten dat de bibliotheek nauw verbonden was met het onderwijsinstituut *Talmud Torah*, maar welke boeken werden geraadpleegd toen in de 17e eeuw de eerste Conversos zich in Amsterdam vestigden? Wat was het curriculum van de school? Welke invloed had dit op de gedrukte en handgeschreven teksten die hier in Amsterdam werden vervaardigd? En hoe veranderde de collectie van Ets Haim in de loop der eeuwen? Op deze en meer vragen geeft de conservator van de bibliotheek, tijdens vier lessen 'op locatie', het antwoord. Zij doet dat aan de hand van manuscripten en gedrukte werken uit vier eeuwen, tijdsbeelden van de collectie. U krijgt een unieke kans om de vele verborgen parels uit de collectie van dichtbij te bekijken en te leren kennen.

cursusnr. 7630
docent Heide Warncke
plaats Amsterdam
data 4 x op zondag, 11.00-13.00 uur
21 en 28 februari,
6 en 13 maart 2016
kosten € 66

Hans Keilson

auteur, arts, psychiater

Dat de boeken van dichter en psychiater Hans Keilson (1909-2011) pas kort voor zijn dood een groot publiek bereikten, is opmerkelijk. Maar dat is niet de aanleiding voor Peter Luijendijk om zijn promotieonderzoek aan het werk van Keilson te wijden. Zijn belangstelling voor Keilson wordt vooral ingegeven door het perspectief dat de schrijver inneemt. Keilson, zelf slachtoffer van de Sjoa, beschrijft zijn tegenstander vanuit het perspectief van een toeschouwer. Hoe verwerkt hij dat in de structuur van zijn verhaal? Wat zegt dat over zijn positie in vergelijking met andere 'Holocaust auteurs'? Maar ook: hoe 'Joods' zijn zijn boeken? Luijendijk kijkt naar deze vragen vanuit de rabbijnse literatuur, van Tenach tot Misjna en Talmoud. Maar ook tegen de achtergrond van Joodse filosofische literatuur van Martin Buber, Hannah Arendt, Shalom Rozenberg en Heinrich Graetz.

cursusnr. 7631
docent Peter Luijendijk
plaats Amsterdam
data 1 x op maandag en 1 x op
woensdag, 20.00-22.00 uur
21 maart en 30 maart 2016
kosten € 35

Joodse schrijvers in de schijnwerpers

Marcel Möring, Wanda Reisel & Femmetje de Wind

Hoewel de leeftijd van Femmetje de Wind (1979) anders doet vermoeden, is zij net als Marcel Möring (1957) en Wanda Reisel (1955) een typisch product van de naoorlogse 'Tweede generatie'. Welke invloed heeft dat op hun schrijverschap? En welke rol speelt dat in hun dagelijks leven? Hoe belangrijk is het jodendom in hun kijk op de wereld? En welke plaats neemt Israël in hun leven in? Hoe kijken zij naar het toenemend antisemitisme in Europa? En op welke manier komen deze thema's terug in hun werk?

Dit zijn slechts enkele vragen die literatuurkenner Wil Parijs in petto heeft voor de bovenstaande auteurs, die hij in het kader van deze cursus zal interviewen. En er branden nog veel meer vragen op zijn lippen. Door vragen word je immers wijzer. In deze cursus zal duidelijk worden wat het betekent om een Joodse schrijver in Nederland te zijn.

cursusnr.	7632
interviewer	Wil Parijs
plaats	Amsterdam
data	3 x op donderdag, 20.00-22.00 uur 28 januari, 11 en 25 februari 2016
kosten	€ 49

De vrouw die zegt dat ze mijn moeder is

boek en documentaire

Met grote regelmaat verschijnen er nog boeken over het oorlogsverleden van eerste, tweede en derde generatie Joden. Judith Uyterlinde voegde daar een nieuwe categorie aan toe. Haar boek *De vrouw die zegt dat ze mijn moeder is* kwam tot stand toen zij en haar man besloten een kind te adopteren. Deze beslissing bracht belangrijke vragen mee over gelijkenis, genen en afkomst. Uyterlinde beseft dat ze weinig wist over haar eigen familie.

Uyterlinde's nicht Roos Elkerbout maakte een documentaire ter ondersteuning van het boek. Het resultaat is een boeiende zoektocht naar familiebanden. Deze korte cursus wordt gegeven door Judith Uyterlinde en Roos Elkerbout zelf. De eerste avond staat het boek centraal, met name de vraag hoe we verlies verwerken, na de oorlog en nu. De tweede avond vertoont en bespreekt Roos Elkerbout haar documentaire *Bloedband*, een persoonlijke zoektocht.

cursusnr.	7633
docenten	Roos Elkerbout en Judith Uyterlinde
plaats	Amsterdam
data	2 x op maandag, 20.00-22.00 uur 9 en 23 november 2015
kosten	€ 35

Het Stempel, een 'graphic novel'

lezing over een boek in beelden

Stripverhalen en Joodse kunstenaars hebben iets met elkaar. Joe Shuster en Jerry Siegel bedachten Superman. Will Eisner was de eerste die een lang verhaal in stripvorm schreef. Art Spiegelman gebruikte de strip voor *Maus*, een verhaal over de Holocaust.

Wat is de kracht van de strip als medium voor het vertellen van een verhaal? Daarover gaat het eerste deel van de lezing van het kunstenaarsduo Zhenya Pashkina en James Boekbinder. In het tweede deel nemen ze ons mee op hun ontdekkingsreis die resulteerde in de graphic novel *Het Stempel*, een grafische vertaling van het boek van Judith Uyterlinde, *De vrouw die zegt dat ze mijn moeder is*. Een project van vijf jaar dat leidde tot een boek met 200 full color uitgevoerde pagina's met tekeningen, die de lezer meevoeren in het verhaal over het grillige verloop van de adoptie van het eerste kind van Judith Uyterlinde, het bijna-verlies van haar moeder en de ontdekking van een verborgen deel van de geschiedenis van haar Joodse familie.

Hoe brachten de kunstenaars de personen in het verhaal tot leven, zodat de kijker zich emotioneel betrokken voelt? Wat voegt een beeld toe?

Het blijft niet bij woorden alleen. Het verhaal wordt geïllustreerd

met tekeningen van de personages, de complete 'draft' met grove schetsen, werktekeningen en notities.

Over het boek *'De vrouw die zegt dat ze mijn moeder is'*, het boek waarop deze graphic novel is gebaseerd, hebben wij op 9 en 23 november 2015 een cursus geprogrammeerd, zie vorige pagina.

cursusnr.	7634
docenten	James Boekbinder en Zhenya Pashkina
plaats	Amsterdam
datum	dinsdag 26 januari 2016, 20.00-22.00 uur
kosten	€ 17

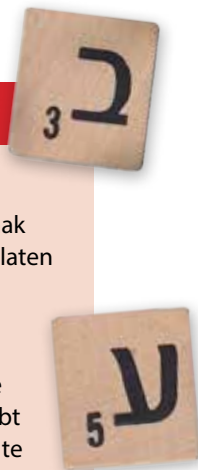

FOTO: ROEL SIEBRAND

DE CRESCAS IVRIETTOETS

Als u twijfelt over uw kennisniveau, als u niet goed kunt kiezen in welke cursus u 'op uw plaats' bent, maak dan de **Ivriettoets** die wij speciaal hiervoor hebben laten ontwikkelen. De toets staat op www.crescas.nl. Het maken van de toets kost u circa 15 minuten. Neem telefonisch contact met ons op of stuur een e-mail om een toegangscode aan te vragen. Ook als u in de afgelopen jaren één of meerdere cursussen Ivriet hebt gevolgd, is deze toets geschikt om uw kennisniveau te bepalen.

Alef-Beet

Vóór u kunt beginnen met het leren van Modern Hebreeuws (Ivriet) of Bijbels Hebreeuws, moet u eerst het Hebreeuwse alfabet, het Alef-Beet onder de knie hebben. Dit alfabet kunt u snel en gemakkelijk leren met de digitale cursus Alef-Beet die wij hebben laten ontwikkelen. In uw eigen tempo, op de tijden die u het beste uitkomen, leert u de drukletters lezen en de schrijfletters schrijven. Deze digitale cursus bevat oefenmateriaal om het schrijven van Hebreeuwse letters goed in de vingers te krijgen. Na het volgen van deze digitale cursus bent u voldoende toegerust om de cursus 'Ivriet kita Alef', de beginnerscursus Ivriet, of de cursus Bijbels Hebreeuws te volgen.

U vindt de cursus Alef-Beet op www.joods.net. De prijs van de cursus is € 20.

Ivriet – kita Alef

Als u het Alef-Beet, het Hebreeuwse alfabet beheerst, bent u er klaar voor! U kunt nu écht beginnen met het leren van Ivriet, modern Hebreeuws.

In dit cursusjaar zet u de eerste stappen. Uiteraard wordt er grammatica behandeld, maar de cursus is vooral gericht op het leren lezen, spreken en schrijven en het verwerven van een eerste, kleine woordenschat. Het resultaat na 25 lessen is bijna altijd verbluffend: u bent in staat om eenvoudige conversaties te voeren (werkwoorden alleen nog in de tegenwoordige tijd) en kleine teksten te schrijven en te lezen.

De cursus wordt gegeven volgens het in Israël beproefde oelpansysteem (oelpan = Ivrietschool). Het lesboek is bij de cursusprijs inbegrepen.

cursusnr. 7638
docent Shirley Ensels
plaats Amsterdam
data 25 x op maandag,
20.45-22.15 uur
26 oktober,
2, 9, 23 en 30 november,
7 en 14 december 2015,
4, 11, 18 en 25 januari,
1, 8, 15 en 22 februari,
7, 14 en 21 maart,
4, 11 en 18 april,
9, 23 en 30 mei,
6 juni 2016

kosten € 357

cursusnr. 7639
docent Shelly Bodenheimer
plaats Den Haag
data 25 x op woensdag,
20.30-22.00 uur
21 en 28 oktober,
4, 11, 18 en 25 november,
2, 9 en 16 december 2015,
6, 13, 20 en 27 januari,
3, 10 en 17 februari,
2, 9, 16 en 30 maart,
6 en 13 april,
18 en 25 mei,
1 juni 2016

kosten € 357, Vrienden CIDI € 325

Ivriet - kita Beet

De eerste beginselen van het Ivriet hebt u inmiddels onder de knie. Dit jaar zet u een vervolgstap en aan het eind van dit cursusjaar kunt u zich al behoorlijk in het Ivriet redden. U breidt uw kennis van de tegenwoordige tijd verder uit en u maakt een begin met de verleden tijd. Verder maakt u voor het eerst kennis met de 'binjaniem' – de voor het Ivriet zo typerende werkwoordsvormen. Ook dit jaar wordt er grammatica behandeld, maar er is veel aandacht voor lezen, spreken, schrijven en luisteren. Daarvoor maken we gebruik van eenvoudige (kranten)artikelen, liedjes, video's, etc.

De cursus wordt gegeven volgens het in Israël beproefde oelpansysteem (oelpan = Ivrietschool). De lesboeken zijn bij de cursusprijs inbegrepen.

Als u niet eerder een Ivrietcursus bij Crescas volgde, neem dan contact met ons op voor het maken van een eenvoudige online toets. Aan de hand van het resultaat kunnen wij uw kennisniveau nauwkeurig bepalen.

ONLINE LEREN BIJ CRESCAS?

Alle informatie vindt u op pagina's 4 en 5.

cursusnr. 7640
docent Shirley Ensel
plaats Amsterdam
data 25 x op dinsdag, 20.45-22.15 uur
27 oktober,
3, 10 en 24 november,
1, 8 en 15 december 2015,
5, 12, 19 en 26 januari,
2, 9, 16 en 23 februari,
8, 15, 22 en 29 maart,
5, 12 en 19 april,
10, 17 en 24 mei 2016

kosten € 372

Ivriet - kita Gimmel

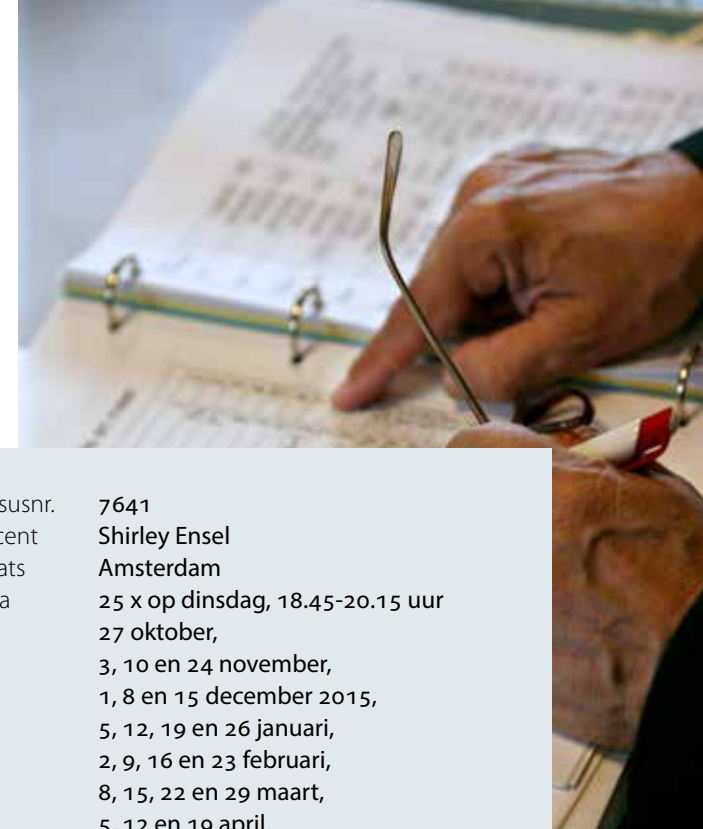
Dit lesjaar blijft u oefenen met de tegenwoordige en de verleden tijd, maar u voegt daar nu de toekomstige tijd en de gebiedende wijs aan toe. Dat vergroot uw conversatiemogelijkheden aanzienlijk. Ook uw woordenschat breidt u verder uit. Op dit niveau worden de lessen steeds leuker. De docente besteedt aandacht aan Joodse en Israëlsche feestdagen én aan actuele onderwerpen; u bent nu immers in staat eenvoudige krantenartikelen zelfstandig te lezen en te begrijpen. Verder wordt regelmatig gebruik gemaakt van liedjes en video's.

Gedurende het jaar zijn er twee 'open' lessen waarbij introducés van harte welkom zijn. De eerste open les is gekoppeld aan een Chanoekaviering, de tweede is de inmiddels traditionele seizoensafsluiting in de vorm van een filmavond, vooraf gegaan door een gezamenlijk etentje.

Lesboeken zijn bij de cursusprijs inbegrepen.

cursusnr. 7641
docent Shirley Ensel
plaats Amsterdam
data 25 x op dinsdag, 18.45-20.15 uur
27 oktober,
3, 10 en 24 november,
1, 8 en 15 december 2015,
5, 12, 19 en 26 januari,
2, 9, 16 en 23 februari,
8, 15, 22 en 29 maart,
5, 12 en 19 april,
10, 17 en 24 mei 2016

kosten € 389

Ivriet – kita Hee

U behoort inmiddels tot de gevorderde Ivrietsprekers. Grammatica wordt dit jaar gedeeltelijk herhaald, maar ook verder uitgebreid. En natuurlijk vergroot u uw woordenschat. Er is veel aandacht voor conversatie, nu ook gericht op moeilijker onderwerpen als gezondheid, het geven van complimenten, het geven van je mening, reizen, etc.

cursusnr. 7642
docent Shirley Ensels
plaats Amsterdam
data 25 x op maandag, 18.45-20.15 uur

26 oktober,
2, 9, 23 en 30 november,
7 en 14 december 2015,
4, 11, 18 en 25 januari,
1, 8, 15 en 22 februari,
7, 14 en 21 maart,
4, 11 en 18 april,
9, 23 en 30 mei,
6 juni 2016

kosten € 389

INSCHRIJVEN?

Ga naar www.crescas.nl, bel 020-6402380,
of stuur een e-mail naar info@crescas.nl

De docente besteedt meer en meer aandacht aan actuele onderwerpen; u bent nu immers in staat krantenartikelen zelfstandig te lezen en te begrijpen. Verder wordt regelmatig gebruik gemaakt van liedjes en video's.

Gedurende het jaar zijn er twee 'open' lessen waarbij introducés van harte welkom zijn. De eerste open les is gekoppeld aan een Chanoekavering, de tweede is de inmiddels traditionele seizoensafsluiting in de vorm van een filmavond, vooraf gegaan door een gezamenlijk etentje.

Lesboeken zijn bij de cursusprijs inbegrepen.

Tacheles Ivriet *conversatie, conversatie, conversatie*

Een eenvoudig gesprek voeren. Een kop koffie of iets te eten bestellen. De weg vragen. In een kledingzaak duidelijk maken dat je één maat kleiner wilt passen. Als u geen Ivriet spreekt, maar wel zo nu en dan naar Israël gaat, dan is het iedere keer een grote ergernis dat dit soort eenvoudige conversaties niet vlotten. En Ivriet leren vergt nu eenmaal relatief veel inspanning, veel tijd, die u niet hebt ...

Komt dit u bekend voor, dan is de cursus *Tacheles Ivriet* voor u de oplossing!

Deze korte cursus focust op conversatie en woordenschat. Na 10 lessen is het voeren van de genoemde gesprekken geen probleem meer. Voor het eerst staat u niet te haken, voor het eerst hoeft u zich niet te behelpen in het Engels, maar spreekt u Ivriet.

U leert geen grammatica. U hoeft zelfs het Alef-Beet, het Hebreeuwse alfabet, niet onder de knie te hebben. Alle teksten zijn in het Ivriet, mét fonetische transcriptie én Nederlandse vertaling.

Het lesmateriaal voor deze cursus is gebaseerd op een door de World Zionist Organization ontwikkelde module die aan Crescas ter beschikking is gesteld.

cursusnr. 7643
docent Yael Moshe
plaats Amsterdam
data 10 x op woensdag, 20.00-21.30 uur

6, 13, 20 en 27 januari,
3, 10, 17 en 24 februari,
9 en 16 maart 2016

kosten € 95, leden van bij de FNZ
aangesloten organisaties € 85

cursusnr. 7644
docent Shelly Bodenheimer
plaats Den Haag
data 10 x op woensdag, 18.30-20.00 uur

6, 13, 20 en 27 januari,
3, 10 en 17 februari,
2, 9 en 16 maart 2016

kosten € 95, Vrienden CIDI en leden van bij de
FNZ aangesloten organisaties € 85

Bijbels Hebreeuws de taal van Tenach

Deze cursus is gericht op het ontwikkelen van leesvaardigheid op beginnersniveau van het Bijbels Hebreeuws, de taal van Tenach. Daaronder vallen de vijf boeken van Mozes (Tora), de profeten (Nevi'im) en de geschriften (Ketoeviem). Tenach beschrijft de geschiedenis van het Joodse volk en zijn voorouders, van de schepping van de wereld en de bekende verhalen over de aartsvaders en de uittocht uit Egypte, via de vestiging in het land Israël, de opvolging van de verschillende koningen en de Babylonische ballingschap, tot en met het herbouwen van de Tempel.

cursusnr.	7645
docent	Benjamin Suchard
plaats	Amsterdam
data	25 x op woensdag, 20.00-22.00 uur 4, 11, 18 en 25 november, 9 en 16 december 2015, 6, 13, 20 en 27 januari, 3, 10, 17 en 24 februari, 9, 16 en 30 maart, 6 en 13 april, 18 en 25 mei, 1, 8, 15 en 22 juni 2016
kosten	€ 365

In deze cursus komen de belangrijkste onderdelen van de Bijbels-Hebreeuwse grammatica aan bod, met veel ruimte voor oefening. In de tweede helft van de cursus wordt een begin gemaakt met het lezen van eenvoudige teksten. Tegen het einde van het cursusjaar kunt u met behulp van een woordenboek verhalende passages uit de Tora en de vroege profeten lezen.

Lesboeken zijn bij de cursusprijs inbegrepen.

Om deze cursus te volgen, moet u bekend zijn met het Alef-Beet, het Hebreeuwse alfabet. Als u dit nog niet onder de knie hebt, dan raden wij u aan eerst onze online cursus Alef-Beet te volgen, zie pagina 28, of ga direct naar www.joods.net.

Ethiek in de klassieke rabbijnse bronnen ethische vragen, dilemma's en keuzes

Kiezen tussen goed en kwaad is voor de meeste mensen geen grote opgave in alledaagse situaties. Maar, hoe handel je in situaties waarin twee waarden met elkaar in strijd zijn, of in ieder geval op gespannen voet met elkaar staan? In zaken van leven of dood, geldzaken, maar ook intermenselijke relaties waarin je een afweging moet maken tussen twee (on)mogelijke keuzes, elk met andere gevolgen. Het zijn dit soort situaties die ons ethisch op de proef stellen. In de rabbijnse traditie vinden we discussies over ethische problemen, keuzes, dilemma's en de 'oplossingen' die de rabbijnen hiervoor aandragen. Ondanks het feit dat de teksten vaak honderden jaren oud zijn, is de problematiek verrassend actueel. In deze cursus van vijf lessen ligt de focus op de betekenis van ethiek bij de rabbijnen, hun ethische dilemma's en de verhouding tussen ethiek en andere gebieden van de rabbijnse wetgeving.

Deze cursus organiseren wij in samenwerking met Stichting Judaica Zwolle.

cursusnr.	7646
docent	Leo Mock
plaats	Zwolle
data	4 x op dinsdag, 20.00-22.00 uur 9 en 23 febr., 8 en 15 maart 2016
kosten	€ 66

Focus op de parasja leren op vrijdagochtend

Wekelijks wordt in de synagoge een stuk uit Tora gelezen, de zogenoemde parasja van de week. In orthodoxe kringen wordt Tora in één jaar uitgelezen, liberale synagogen houden een cyclus van drie jaar aan. De meeste verhalen kennen we in grote lijnen wel, maar wat staat nu écht in de tekst? Daar gaan we gezamenlijk naar op zoek. In één uur maakt u kennis met de oude en rijke traditie van Tora-lezen met de rabbijnen, van vrij letterlijke Middeleeuwse commentaren tot de bloemrijke verhalen van de Midrasj (tekstverklaring). Deze cursus vindt plaats op vrijdagochtend, zodat u op sjabbat goed voorbereid de parasja kunt volgen. De lessen duren een uur. Eerst een uurtje leren met Leo Mock, daarna de boodschappen voor sjabbat doen! Kennis van Hebreeuws is niet vereist, alle teksten worden in vertaling behandeld.

cursusnr.	7647
docent	Leo Mock
plaats	Amsterdam
data	12 x op vrijdag, 10.00-11.00 uur 9 en 30 oktober, 20 november, 11 december 2015, 8 januari, 5 en 26 februari, 18 maart, 15 april, 20 mei, 17 juni en 8 juli 2016
kosten	€ 94

Global Day of Jewish Learning jaarlijkse wereldwijde studiedag

De derde zondag in november is traditioneel (nu voor de zesde keer) gereserveerd voor de Global Day of Jewish Learning. Over de hele wereld verspreid, leren Joden op dezelfde dag over hetzelfde onderwerp: vorig jaar meer dan 500 studiegroepen in 42 verschillende landen. Crescas tekent opnieuw voor de organisatie in Nederland, zoals gebruikelijk in nauwe samenwerking met Stichting PaRDeS. De dag wordt ingeleid en begeleid door onze rabbinica-docent Leo Mock.

Het thema is dit jaar *Love: Devotion, Desire and Deception*. Wat leert de traditie ons over de liefde van ouders, rivaliteit tussen broers en zussen en ware liefde? Een deel van de dag 'leren' we in kleine groepen. De teksten zijn goed toegankelijk voor hen die voor het eerst op een dergelijke manier leren, maar zijn ook een bron van inspiratie voor degenen die dat al vaker deden.

Wij adviseren u om tijdig in te schrijven, de 'Global Day' is uitgegroeid tot een populaire activiteit en het aantal plaatsen is beperkt.

De eerste 'Global Day', in 2010, werd georganiseerd naar aanleiding van de presentatie van het levenswerk van rabbijn Adin Steinsaltz: zijn vertaling van de Talmoe, de Steinsaltz-editie.

Het initiatief en de mondiale coördinatie van de studiedag is in handen van Aleph Society, de Amerikaanse organisatie die het werk van rabbijn Steinsaltz ondersteunt.

cursusnr.	7648
docent	Leo Mock
plaats	Amsterdam
datum	zondag 15 november 2015, 13.00-18.00 uur
kosten	€ 39, inclusief kosjere maaltijd

Halacha aan de hand van Ma'aleh films korte films en discussie

Inmiddels een klassieker, deze cursus, die jaarlijks een hoge beoordeling van de deelnemers krijgt!

Alle lessen beginnen met een korte film, gemaakt door een student van de orthodoxe Ma'aleh School of Television, Film and the Arts in Jeruzalem. Deze films alleen al maken de cursus de moeite waard. Het zijn eindexamenfilms van hoge kwaliteit, in het Hebreeuws met Engelse ondertiteling.

Aan de hand van deze films worden Halachische onderwerpen bespreekbaar gemaakt. Onderwerpen die soms problemen opleveren in de moderne tijd, zoals de plaats van vrouwen in de gemeenschap, de rol van liefde en intimiteit in de relatie tussen de seksen. De inhoud van iedere film wordt verdiept door het bestuderen van relevante teksten uit de rabbijnse literatuur en een groepsgesprek. Kennis van Hebreeuws of specifieke kennis van Halacha is niet vereist.

Genootschap Nederland-Israël

De cursus in Bussum geven wij in samenwerking met Genootschap Nederland-Israël, afdeling Bussum

MEER INFORMATIE?

Kijk op www.crescas.nl
of bel 020-6402380.

cursusnr.	7649
docent	Leo Mock
plaats	Amsterdam
data	4 x op donderdag, 20.00-22.15 uur 29 oktober, 5, 12 en 19 november 2015
kosten	€ 66
cursusnr.	7650
docent	Leo Mock
plaats	Bussum
data	4 x op donderdag, 20.00-22.15 uur 14, 21 en 28 januari, 4 februari 2016
kosten	€ 66

Stromingen in het jodendom

orthodox, conservatief, liberaal/reform

Aan het begin van de gangbare jaartelling bestonden in de Joodse religieuze wereld minstens vijf hoofdstromingen, elk met eigen opvattingen, maar wel rustend op twee belangrijke pijlers die samen de kern vormen van het jodendom: de door God geschonken Tora en de gelofte alleen die God te eren. Dat was, in een door talloze Romeinse en Griekse goden gedomineerde wereld, op zich al een hele prestatie.

Door de eeuwen heen is het jodendom een pluriforme, veelkleurige religie gebleven die steeds weer antwoorden moest zien te vinden op de veranderende tijd met behoud van de eigen identiteit.

In deze cursus kijkt docent Leo Mock in drie lessen, samen met u, naar de overeenkomsten en verschillen tussen de orthodoxie, het conservatief, en het liberaal/reform jodendom, de drie moderne hoofdstromingen. Hoe wordt de Joodse identiteit getoetst en beleefd? En waarom en op welke punten loopt Israël uit de pas met de Diaspora?

cursusnr.	7651
docent	Leo Mock
plaats	Amsterdam
data	3 x op donderdag, 20.00-22.00 uur 3, 10 en 17 maart 2016
kosten	€ 49

Typologie van de Vier Zonen

bekende Midrasj nader bestudeerd

In de Haggada van Pesach lezen we jaarlijks de Midrasj over de Vier Zonen, vier manieren waarop het kind de vraag stelt en zich daardoor tot de traditie verhoudt.

Welke betekenissen liggen verscholen in die fascinerende typologie? We verkennen die vraag op twee manieren: 1e avond: aan de hand van een analyse van de tekst en lezing van commentaren op de passage van de Vier Zonen in Joodse bronnen.

2e avond: door te kijken naar de manier waarop de passage in Haggadot is afgebeeld. We kijken vooral naar de typologie, de onderverdeling, in de Haggadot van de twintigste eeuw.

Na deze twee lessen zal het duidelijk zijn waarom 'de Vier Zonen' één van de favoriete passages in de Haggada is.

cursusnr.	7652
docent	Eric Ottenheijm
plaats	Amsterdam
data	2 x op woensdag, 20.00-22.00 uur 6 en 13 april 2016
kosten	€ 35

Verklaarders verklaard

teksten uit Tora en andere bronnen

Rasji, zijn kleinzoon Rasjbam, en bijvoorbeeld Ibn Ezra schijnen ieder hun licht op de Tora. Tot op de dag van vandaag worden hun ideeën en uitspraken aangehaald bij het verklaren en interpreteren van de Tora. Hun verschillende visies vormen een rode draad door de Joodse traditie. Tijdens deze cursus bekijken we de verschillende benaderingen van een aantal verklaarders. Ook proberen we er achter te komen of er een verklaring voor dit verschil is. We kijken naar teksten en naar de achtergrond van deze personen, die bijdragen aan begrip van Tora en andere traditionele teksten. Zo leefden de verklaarders in verschillende tijden en op verschillende plaatsen. In hoeverre hebben hun persoonlijke leefomstandigheden, zoals de toenmalige politiek en welvaart, invloed gehad? Bij welke passages wordt dit zichtbaar? Mirjam van Emden maakt een selectie van interessante passages waarbij de verschillen en de herkomst van die verschillen zichtbaar worden gemaakt.

cursusnr.	7653
docent	Mirjam van Emden
plaats	Amsterdam
data	3 x op dinsdag, 20.00-22.00 uur 2, 9 en 16 maart 2016
kosten	€ 49

Zakendoen en Joodse ethiek

ethische en juridische handvatten uit Joodse bronnen

'Good governance' is niet alleen iets van deze tijd. Zakendoen gaat in de Joodse geschiedenis terug tot de aartsvaders. In de Tora staan veel mitswot (geboden) die te maken hebben met zakendoen. Gecombineerd met Misjna en Talmoeed bieden die mitswot Joodse ethische en juridische handvatten.

Toegestane winstmarges, relatiegeschenken, toegestane en niet-toegestane concurrentie, oppimpen, monopolieposities, contractregels, marktregulatie, de rol van de overheid in een vrije markteconomie ... dat alles wordt in de Joodse bronnen al besproken. Soms is de uitkomst hetzelfde als wat wij tegenwoordig als 'normaal' beschouwen, maar soms ook heel anders. In deze cursus worden de Joodse bronnen bestudeerd, maar wordt vooral ook gewerkt met casuïstiek uit de recente Joodse rechtspraak.

cursusnr.	7654
docent	Michael Bloemendal
plaats	Amsterdam
data	2 x op maandag, 20.00-22.00 uur 11 en 18 januari 2016
kosten	€ 35

Hoe komt Haman in de Manisjtana?
nieuwe kijk op de megillat Esther

'Hoe komt Haman in de Manisjtana' is een oude Joodse uitdrukking die gebruikt wordt als twee dingen in één zin worden genoemd die niets met elkaar te maken hebben. De basis voor die uitdrukking ligt in de ontdekking in de Talmoed dat een belangrijk deel van het Poeriemverhaal zich tijdens Pesach afspeelt. Er is nog wel meer informatie over de megilla te vinden in de Talmoed. Wist u bijvoorbeeld dat de hele Poeriemgeschiedenis plaatsvond door een rekenfout van Achasjverosj? En wat wilde Achasjverosj nu eigenlijk precies van Wasjti? Wat was de relatie tussen Esther en Mordechai? En gebruikte Esther voorbehoedmiddelen? Na deze avond weet u dit allemaal. Deze avond beginnen we wat vroeger dan gebruikelijk omdat we een langere pauze houden met een drankje en Poeriemversnaperingen, zoals kiesjlesj, om u alvast een beetje in de Poeriemsfeer te brengen.

Table with 2 columns: Attribute (cursusnr., docent, plaats, datum, kosten) and Value (7655, Michael Bloemendal, Amsterdam, maandag 21 maart 2016, 19.30-22.00 uur, € 19)

Leren voor wie 's nachts naar bed wil
vervanging voor de Sjawoe'ot-leeravond

Het is traditie om tijdens Sjawoe'ot te leren tot het ochtendgloren. Het Joodse volk zou zich namelijk hebben verslapen, de dag dat het de Tora ontving. Door de hele nacht door te leren, maken wij dat nu goed. Maar de praktijk is weerbarstiger. Niet iedereen wil of kan de hele nacht doorhalen. Daarom wordt op veel plaatsen een deel van de nacht, of alleen een avond geleerd. Landen als Nederland hebben nog een extra handicap, vond de voormalige opperrabbijn van Israël, Ovadia Yosef z.l. Doordat jomtov (de feestdag) in Nederland pas rond 22.30 uur begint, kunnen degenen die willen leren de jomtov niet meer thuis vieren. Crescas lost dat dilemma voor u op met een leeravond over Tora. Wat is Tora eigenlijk en wat kunnen we er mee in ons dagelijks leven? Deze avond beginnen we wat vroeger dan gebruikelijk omdat we een langere pauze houden met een drankje en Sjawoe'ot-melkkostversnaperingen, om u alvast een beetje in de sfeer van Sjawoe'ot te brengen.

Table with 2 columns: Attribute (cursusnr., docent, plaats, datum, kosten) and Value (7656, Michael Bloemendal, Amsterdam, maandag 6 juni 2016, 19.30-22.00 uur, € 19)

CANON VAN 700 JAAR JOODS NEDERLAND

De Joodse Canon, zoals hij in de wandelgangen wordt genoemd, behandelt in 100 vensters de geschiedenis van de Joden in Nederland, vanaf het eerste moment dat ze zich hier vestigden (1295) tot en met de 21e eeuw. Elk venster beschrijft een centrale gebeurtenis, een plaats, een persoon of een voorwerp, aan de hand waarvan een belangrijk aspect van de Nederlands-Joodse geschiedenis wordt verteld.

De totstandkoming van de Joodse Canon was een gezamenlijk project van Crescas en JMW. De inhoud is geschreven door Tirtsah Levie Bernfeld en Bart Wallet, twee historici die hun sporen op het gebied van de geschiedschrijving van het Nederlandse jodendom ruimschoots hebben verdiend. Het project werd gedeeltelijk gefinancierd met het stimuleringsdeel van de Henriette Boas Prijs, die Crescas in 2013 kreeg toegekend.

De Joodse Canon is een nieuwe loot aan de Crescas-stam, die in digitale vorm én als boek is verschenen. U vindt de canon op een nieuwe website, www.joodsecanon.nl. Wilt u de canon in uw boekenkast zetten of cadeau geven, dan kunt u voor € 14,95 het prachtig vormgegeven boek aanschaffen, te koop in de betere boekhandel of te bestellen op de website joodsecanon.nl.

JOOP AL BIBLIOTHEEK

Crescas beheert de Joop Al Bibliotheek, een verzameling van meer dan 4.000 'Joodse' boeken. In deze bibliotheek is onder andere de collectie van Joop Al z.l. en een deel van de collectie van Mira Rafalowicz z.l. opgenomen. Met enige regelmaat worden boeken aan onze bibliotheek geschonken, waardoor deze nog steeds in omvang toeneemt.

De catalogus kunt u online bekijken op www.joopalbibliotheek.nl.

Na onze verhuizing naar de Kastelenstraat in Amsterdam is de Joop Al Bibliotheek beter toegankelijk. Tijdens kantooruren kunt u

gewoon binnenlopen om een boek in te zien. Ook als u onderzoek doet, of werkt aan een scriptie of een proefschrift, bent u van harte welkom.

DIGITALE JOODSE BIBLIOTHEEK

De Digitale Joodse bibliotheek omvat meer dan 500 boeken, de meeste van (bijna) vergeten Joodse schrijvers. Door de boeken te digitaliseren en online beschikbaar te maken, krijgen ze een 'tweede leven', worden zij opnieuw gelezen. U kunt deze 'Joodse boeken' online lezen, of als pdf downloaden. Gratis! En legaal!

De bibliotheek wordt regelmatig uitgebreid, het loont de moeite om af en toe een digitaal kijkje te nemen. Van de meeste schrijvers hebben wij achtergrondinformatie opgenomen, waarmee de Digibieb meer en meer uitgroeit tot een schatkamer van Joodse literatuur.

Dankzij het scannen met geavanceerde software zijn alle boeken bovendien op trefwoord doorzoekbaar en daarmee uitstekend geschikt voor (wetenschappelijk) onderzoek.

De Digitale Joodse Bibliotheek is te vinden op www.joodsebibliotheek.nl.

ALS U CRESCAS EEN WARM HART TOEDRAAGT...

Met een financiële bijdrage, klein of groot, kunt u helpen het werk van Crescas mogelijk te maken. Nu en in de toekomst. Een donatie kunt u makkelijk, met een paar muisklikken, overmaken. Ga hiervoor naar www.crescas.nl/doneren.

Als u ons niet alleen financieel wilt steunen, maar ook uw betrokkenheid wilt tonen, wordt dan **chawwer** of **misjpoge**. Voor 50 euro wordt u chawwer, voor 150 euro misjpoge. Als chawwer of misjpoge krijgt u korting op onze cursussen en u kunt door ons georganiseerde lezingen gratis bijwonen. Op www.crescas.nl/chawwer leest u hoe u een speciale band met Crescas kunt aangaan en ons tegelijkertijd financieel kunt steunen.

Misschien wilt u met een groter bedrag bijdragen aan ons werk voor Joods Nederland? Crescas is een ANBI-instelling (een Algemeen Nut Beogende Instelling), waardoor giften aan Crescas fiscaal aftrekbaar zijn. Een fiscaal zeer gunstige methode is een periodieke schenking van minimaal vijf jaar. Deze vorm van schenken is sinds 1 januari 2014 sterk vereenvoudigd: u hoeft niet meer langs de notaris, het invullen van een eenvoudig formulier volstaat. Wij vertellen u hier graag meer over, een telefoontje of een mailtje is voldoende.

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Joods Educatief Centrum 'Crescas'

adres tot eind 2015:
Buitenplein 65
1181 ZE Amstelveen

eind 2015 verhuizen wij naar:
Kastelenstraat 80
1083 DE Amsterdam

telefoon: 020-6402380

e-mail: info@crescas.nl

websites: www.crescas.nl
www.joodsebibliotheek.nl
www.joopalbibliotheek.nl
www.joods.net
www.joodsecanon.nl

